

Plenarinio posėdžio dokumentas

A8-0011/2017

30.1.2017

PRANEŠIMAS

dėl būtinųjų ūkinių triušių apsaugos standartų
(2016/2077(INI))

Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas

Pranešėjas: Stefan Eck

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
AIŠKINAMOJI DALIS	12
GALUTINIO BALSAVIMO ATSAKINGAME KOMITETE REZULTATAI	14

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl būtinųjų ūkinių triušių apsaugos standartų (2016/2077(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 13 ir 43 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Tarybos direktyvą 2008/120/EB, nustatančią būtiniausius kiaulių apsaugos standartus,
- atsižvelgdamas į 2008 m. gruodžio 18 d. Tarybos direktyvą 2008/119/EB, nustatančią būtiniausius veršelių apsaugos standartus,
- atsižvelgdamas į 1999 m. liepos 19 d. Tarybos direktyvą 1999/74/EB, nustatančią būtiniausius dedeklių vištų apsaugos standartus,
- atsižvelgdamas į 2007 m. birželio 28 d. Tarybos direktyvą 2007/43/EB, nustatančią būtiniausius broilerių apsaugos taisykles,
- atsižvelgdamas į 1998 m. liepos 20 d. Tarybos direktyvą 98/58/EB dėl ūkinės paskirties gyvūnų apsaugos,
- atsižvelgdamas į 2016 m. kovo mėn. paskelbtą specialią „Eurobarometro“ apklausą „Europiečių požiūris į gyvūnų gerovę“,
- atsižvelgdamas į 2011 m. sausio 12 d. Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) mokslinę nuomonę dėl gyvūnų gerovės juos vežant,
- atsižvelgdamas į 2005 m. spalio 11 d. EFSA mokslinę nuomonę, susijusią su „Dabartinių gyvūnų laikymo ir gyvulininkystės sistemų poveikiu ūkiuose auginamų naminių triušių sveikatai ir gerovei“,
- atsižvelgdamas į Pasaulinės gyvūnų sveikatos organizacijos Sausumos gyvūnų sveikatos kodekso 7.5 skyrių „Gyvūnų skerdimas“,
- atsižvelgdamas į Jungtinės Karalystės vyriausybės rekomendacijų dėl triušių gerovės rinkinį,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pranešimą (A8-0011/2017),
- A. kadangi triušiai yra ketvirtas pagal dažnumą ūkiuose auginamas gyvūnas pasaulyje ir antra pagal dažnumą rūšis Europos Sąjungoje;
- B. kadangi Europos gamintojai turi laikytis aukštų gyvūnų sveikatos ir gerovės standartų, kurie ne visada privalomi trečiosiose šalyse, iš kurių ES importuoja skerstinus gyvūnus;

- C. kadangi vartotojams vis labiau rūpi žinoti, kokiomis sąlygomis auginami gyvūnai;
- D. kadangi triušininkystės sektorius patiria sunkumus, susijusius su sumažėjusiu mėsos vartojimu Europos Sąjungoje ir žemės ūkio sektoriaus krize ir kadangi pardavimo kaina per trejus metus sumažėjo apie 20 proc., o gamybos sąnaudos išliko tokios pačios;
- E. kadangi reikia atsižvelgti į maistinę triušių mėsos vertę ir jos gamybos svarbą šeimos ūkiams bei didelį moterų užimtumo lygį daugelyje kaimo vietovių, kuriose yra nedaug su gyvulininkystės įvairinimu susijusių galimybių;
- F. kadangi į ūkininkų gerovę turi būti atsižvelgiama tiek pat, kiek ir į gyvūnų gerovę;
- G. kadangi daugiausia triušių ūkiuose auginama mėsos gamybai – kiekvienais metais mėšai paskerdžiama daugiau kaip 340 mln. triušių; kadangi tai sudaro mažiau nei 1 proc. galutinės ES gyvulininkystės produkcijos;
- H. kadangi triušių auginimo sektoriaus mastai ES nuolat mažėja ir prognozuojama, kad 2016 m. šio sektoriaus rinka sumažės 3,9 proc. dėl mažėjančio triušių mėsos suvartojimo; kadangi triušių auginimo sektorius veikia pasaulinės rinkos sąlygomis, jis negauna tiesioginės valstybės pagalbos ir jam nėra taikomos intervencijos į rinką pagal bendros žemės ūkio politikos I ramstį;
- I. kadangi ES turi neigiamą prekybos triušių mėsa su Kinija balansą; kadangi 99 proc. į ES importuojamos triušių mėsos yra iš Kinijos; kadangi, jei nebus imtasi jokių veiksmų, Kinijos gamintojai nukonkuruos ES ūkininkus ir dėl to bus padaryta žala gyvūnų gerovei;
- J. kadangi būtina ir svarbu pasiekti, kad triušininkystė taptų ir išliktų pelninga, kad padėtų išlaikyti veiklą ir užimtumą, ypač moterų, kaimo vietovėse, kur neįmanomi kitokie gamybos būdai, taip pat tam, kad vartotojų mityba ir toliau būtų įvairi ir geros kokybės;
- K. kadangi pasaulio lygmeniu Europos Sąjunga pagal triušių auginimą užima pirmąją vietą, aplenkdamą Aziją ir visą Kiniją, kurios karkasų gamyba sudaro 417 000 tonų ir kuri užima pirmąją vietą pagal eksportą;
- L. kadangi triušių augintojai ir visas sektorius suinteresuoti, kad triušininkystė ir toliau išlaikytų geriausius pasaulinius maisto saugos, gyvūnų sveikatos ir gerovės ir aplinkos apsaugos standartus laikantis Europos gamybos modelio;
- M. kadangi Europos triušininkystė yra paremta įvairių gamybos sistemų suderinimu, ji yra svarbi daugelio mažų ūkių visoje ES teritorijoje pajamų įvairinimo priemonė;
- N. kadangi triušiena yra viena iš mažiausiai Sąjungoje suvartojamų mėsos rūšių (nuo 1 iki 2 proc. visos suvartojamos mėsos kiekio), o vienas gyventojas suvartoja vidutiniškai 1,7 kg triušienos;
- O. kadangi didelį susirūpinimą Europoje kelia ūkiuose auginamų triušių prasta gerovė, jų patiriamas didelis stresas, didelis jų gaištamumas ir sergamumas, kaip 2005 m. nustatė EFSA; kadangi ūkio tikslais laikomų triušių būstas, maitinimasis, genetika, sveikatos aspektai ar emocinės būklės optimizavimas yra svarbūs triušininkystės ūkio subjektams

kylantys klausimai, visų pirma kalbant apie gyvūnų sveikatos ir gerovės užtikrinimą;

- P. kadangi dauguma prijaikintų triušių ES paprastai laikomi bateriniuose narvuose, o tų narvų ypatybės įvairiose šalyse gali skirtis ir dažnai skiriasi;
- Q. kadangi triušiai, kaip ir kitos gyvūnų rūšys, gyvenančios su žmogumi, išlaikė tam tikrus natūralaus elgesio elementus, todėl būtina atlikti mokslinius tyrimus apie jų veisimo priemones ir sąlygas siekiant, kad triušiai, kiek tai įmanoma, išlaikytų šį elgesį, jei jis teigiamai veikia jų sveikatą;
- R. kadangi turint tikslą intensyviai ūkininkauti auginami tų veislių triušiai, kurie anksti ir greitai suauga (anksčiau vadinti mėsiniai triušiai), ypač pramoninio veisimo ūkiuose, siekiant išauginti mėsinius gyvūnus, veisiami komercinių hibridinių veislių triušiai;
- S. kadangi galima auginimo bateriniuose narvuose alternatyva yra ekologinės gamybos sistemos, pagal kurias mėsiniai triušiai laikomi grupiniuose aptvaruose, iš kurių jie gali patekti į nedidelę ganymosi erdvę ir bendrai turi daugiau erdvės, nors tokie grupiniai aptvarai gali sukelti problemų, susijusių su gyvūnų neigiamu socialiniu elgesiu ir agresyvumu, dėl kurių jie susižeidžia, o tai daro poveikį jų sveikatai ir gerovei, taip pat daugėja oraliniu bei fekaliniu keliu plintančių ligų;
- T. kadangi kai kuriose ekologiniam žemės ūkiui taikomos nacionalinės taisyklėse rekomenduojama triušius auginti grupiniuose aptvaruose, iš kurių jie galėtų patekti į nedidelę ganymosi erdvę aptvaro apačioje;
- U. kadangi, panašiai kaip kitų rūšių, pvz., paukščių, atveju būtų galima atlikti tyrimus, susijusius su alternatyviomis gamybos sistemomis, be kita ko, ekologinės gamybos, kurios galėtų pasiūlyti vartotojui didesnę maisto produktų pasirinkimą ir iki šiol yra menkai išplėtotos;
- V. kadangi atsižvelgiant į minėtus klausimus reikėtų atlikti tolesnius tyrimus apie grupinių narvų problemas ir galimybes;
- W. kadangi nedidelė šio sektoriaus ekonominė svarba Europos Sąjungoje visiškai neskatina tyrimų ir inovacijų siekiant pagerinti triušių sveikatą ir gerovę;
- X. kadangi nustatyti ES minimalūs kiaulių¹, veršelių², dedeklių vištų³ ir viščiukų⁴ apsaugos standartai, taip pat bendroji Tarybos direktyva dėl ūkinės paskirties gyvūnų apsaugos⁵, tačiau nėra konkretaus ES teisės akto, kuriuo būtų nustatomi minimalūs ūkiuose auginamų triušių apsaugos standartai; kadangi vis daugiau vartotojų ir piliečių ES prašo reglamentuoti triušių auginimą ir užtikrinti didesnę ūkiuose auginamų triušių gerovę;
- Y. kadangi pagal Direktyvą 1999/74/EB taikomas draudimas vištas dedekles laikyti įprastuose narvuose ir kadangi jis didžiąja dalimi buvo sėkmingai įgyvendintas

¹ 2008 m. gruodžio 18 d. Tarybos direktyva 2008/120/EB, nustatanti būtiniausius veršelių apsaugos standartus (OL L 47, 2009 2 18, p. 5).

² 2008 m. gruodžio 18 d. Tarybos direktyva 2008/119/EB, nustatanti būtiniausius veršelių apsaugos standartus (OL L 10, 2009 1 11, p. 7).

³ 1999 m. liepos 19 d. Tarybos direktyva 1999/74/EB, nustatanti būtiniausius dedeklių vištų apsaugos standartus (OL L 203, 1999 8 3, p. 53).

⁴ 2007 m. birželio 28 d. Tarybos direktyva 2007/43/EB, nustatanti būtiniausias broilerių apsaugos taisykles (OL L 182, 2007 7 12, p. 19).

⁵ 1998 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 98/58/EB dėl ūkinės paskirties gyvūnų apsaugos (OL L 221, 1998 8 8, p. 23).

valstybėse narėse;

- Z. kadangi keletas valstybių narių jau priėmė teisės aktus ir nustatė teisinius reikalavimus triušių auginimui ūkiuose ir, bendradarbiaudami su sektoriumi, parengė gerosios praktikos gaires; kadangi 2012 m. Austrijoje uždrausta mėšinius triušius laikyti narvuose ir Belgijoje taikomas teisės aktas, kuriuo siekiama iki 2025 m. palaipsniui atsisakyti naudoti baterinius narvus ir pakeisti juos parkų sistemomis;
- AA. kadangi Europos gyvūnų gerovės strategijoje buvo teigiama, kad prieš rengiant daugiau teisės aktų būtina įgyvendinti visus esamus teisės aktus ir skatinti rengti gerosios praktikos gaires;
- AB. kadangi atsižvelgiant į poreikį pereiti prie alternatyvių gamybos sistemų ir į nedidelę triušininkystės ekonominę svarbą Europos gyvulininkystei valstybės narės ir Komisija turėtų būti skatinamos vykdyti tolesnius tyrimus triušių sveikatos, gerovės, veisimo, laikymo, mitybos, elgesio ir svaiginimo klausimais;
- AC. kadangi 2005 m. EFSA mokslinėje nuomonėje dėl ūkiuose auginamų triušių laikymo ir auginimo sistemų rekomenduota padidinti narvų dydį, sumažinti maksimalų augančių gyvūnų laikymo tankį ir terapinių intervencijų, įskaitant papildų naudojimą siekiant sumažinti sergamumą;
- AD. kadangi triušiams taikomos Pasaulinės gyvūnų sveikatos organizacijos (OIE) Sausumos gyvūnų sveikatos kodekso rekomendacijos dėl gyvūnų skerdimo, įskaitant apsvaiginimo metodus ir veiklos vykdytojams taikomus specifinių žinių reikalavimus;
- AE. kadangi Tarybos direktyvos 98/58/EB dėl gyvūnų gerovės 3 straipsnyje reikalaujama imtis „visų atitinkamų priemonių“, kad užtikrintų gyvūnų gerovę, o 4 straipsnyje apibrėžiami gyvūnų laikymo „pagal nusistovėjusią patirtį ir mokslo žinias“ standartai, kuriuos sudaro ir EFSA ir OIE nustatyti standartai;

Bendrosios pastabos

1. pastebi, kad triušiai ES paprastai vis dar veisiami narvuose, kurių aplinka nebuvo gerinama, kuriuose yra tik gertuvė ir ėdžios ir kurie neatitinka optimalaus auginimo sąlygų, nustatytų naujausiose mokslinėse išvadose; taip pat susirūpinęs pastebi, kad triušius maitinant tik granulėmis be skaidulinių medžiagų ir laikant suvaržytus bateriniuose narvuose, jie gali pradėti elgtis nenatūraliai;
2. atkreipia dėmesį į tai, kad reikia mokslinių tyrimų apie narvų sistemas siekiant užtikrinti būstų sanitarinę kokybę ir riboja gyvūnų riziką, susijusią su ligomis ir infekcijomis;
3. pripažįsta, kad buvo sėkmingai įgyvendintos alternatyvios sistemos triušių veisimui narvuose, pavyzdžiui, lauko parkai arba sklendžių sistemos, kai pagrindinis maistas yra žolė, pagerinant ūkiuose auginamų triušių komfortą ir gerovę; mano, kad reikėtų vystyti, tobulinti ir remti alternatyvias sistemas tuo pačiu pripažįstant triušių mėsos iš tokios parkų sistemos paklausa gali būti ribota ir dėl to, kad padidėjusios gamybos sąnaudos daro poveikį vartotojų kainai;
4. ragina naudoti kolektyvinių parkų sistemas dėl didesnės gyvenamosios erdvės, kuri

suteikia daugiau galimybių socialiniam elgesiui ir judėjimui; atkreipia dėmesį į tai, kad naudojant grupinių aptvarų sistemas pasiekama didesnė ūkinių triušių gerovė ir jiems sudaromos sąlygos gyventi panašiau kaip gamtoje; pabrėžia kad gyvūnų sveikata taip pat priklauso nuo dviejų svarbių ūkininkavimo praktikos aspektų – pastatų aplinkos sąlygų ir tinkamos ūkinio, ekologinio saugumo ir vadybos praktikos;

5. ragina valstybes nares ir Komisiją vykdyti tolesnius tyrimus siekiant nustatyti geriausias įmanomas narvų sistemas, kad būtų pagerinta gyvūnų gerovė vykdant įvairių rūšių ūkininkavimą ir taikomos padėties gerinimo priemonės ūkiuose drauge užtikrinant jų tvarumą;
6. pabrėžia, kad visa triušiena, įskaitant importuojamą iš trečiųjų šalių, ES rinkoje turi atitikti aukštus maisto saugos ir kokybės standartus ir gyvūnų gerovės kriterijus; atkreipia dėmesį į nesažiningos trečiųjų šalių konkurencijos keliamus pavojus, jei importuojamai produkcijai netaikomi lygiaverčiai standartai ir kriterijai;
7. ragina Komisiją ir valstybes nares toliau užtikrinti importuojamos triušienos kokybę ir saugą atliekant nuodugnią kontrolę ir patikrinimus šiuos gaminius importuojant į Sąjungą;
8. palankiai vertina tai, kad sukurta Europos gyvūnų gerovės platforma ir ragina Komisiją ir valstybes nares keistis triušininkystės geriausios praktikos kodeksais ir juos populiarinti;

Triušių veisimas

9. pabrėžia, kad triušių veisimas Europoje yra labai suintensyvėjęs nors sąlygos, kuriomis triušiai veisiami ir laikomi, yra labai įvairios, iš dalies jas lemia triušių veisimo tikslai, taip pat skirtingi vartotojų poreikiai skirtingose rinkose ir valstybėse narėse;
10. atkreipia dėmesį į tai, kad atsižvelgiant į gyvūnų amžių ir svorį narvų dydis skiriasi ir kad tai daro poveikį jų galimybei daryti judesius, pavyzdžiui pasitempti, atsitūpti ir stovėti pakeltomis ausimis (daugeliui rūšių būdinga atsargumo poza), atsistoti ant užpakalinių kojų, patogiai apsisukti ir šokinėti; pabrėžia, kad dėl šio judėjimo trūkumo gali susilpnėti jų kaulai, būti paskatintas stereotipinis elgesys ir pėdų apatinėje dalyje atsirasti sužalojimų;
11. pabrėžia, kad narvų sistemos laikui bėgant buvo tobulinamos siekiant įrengti naujus įtaisus, pvz. pakojas, kad sumažėtų letenų sužeidimų skaičius ir padidėtų gerovė; tačiau pažymi, kad kai kurie naudojami senesnių modelių narvai gali būti netinkamai suprojektuoti, atsižvelgiant į šiuolaikinius standartus;
12. susirūpinęs pabrėžia, kad dėl specifinių šių gyvūnų savybių, didesnio nei kitų gyvūnų užsikrečiamumo parazitais (kokcidioze, enterobioze ir t. t.) ir infekcinėmis ligomis, pavyzdžiui, HDV ir miksomatoze, gana didelis triušių sergamumas ir mirtingumo rodikliai;
13. atkreipia dėmesį į tai, kad EFSA 2005 m. padarė išvadą, jog ūkiuose auginamų triušių mirtingumas ir sergamumas dėl vidurių ir kvėpavimo takų infekcijų bei reprodukcinį problemų yra gerokai didesnis nei kitų ūkiuose auginamų gyvūnų; pažymi, kad toje

pačioje EFSA ataskaitoje įspėjama dėl didesnio pavojaus triušių sveikatai, susijusio su laikymu ant kraiko, palyginti su tais, kurie laikomi narvuose, visų pirma dėl kokcidių ir infekcinių ligų;

14. džiaugiasi, kad daugelis augintojų, laikydamiesi EFSA rekomendacijų, patobulino laikymo patalpų projektavimą; tačiau susirūpinęs pabrėžia, kad trūksta gydymo būdų ir mokslinių tyrimų siekiant kovoti su ūkinių triušių ligomis;

Triušių veisimas

15. reiškia susirūpinimą dėl to, kad ES veisiami ir mėsos gamybai penimi triušiai paprastai laikomi seno pavyzdžio narvuose, neatitinkančiuose šiuolaikinių ūkininkavimo reikalavimų, vienam trišiai ploto tenka mažiau nei du įprasti A4 formato popieriaus lapai;
16. atkreipia dėmesį į tai, kad triušiai yra itin jautrūs gyvūnai ir gali kentėti nuo daugelio, su netinkamo auginimo sąlygomis susijusių gerovės problemų ir ligų, įskaitant mirtinus virusus, kvėpavimo ligas ir letenų tinimą, nuo tupėjimo ant vielinio tinklo narvų grindų;
17. atkreipia dėmesį į tai, kad yra mažai šios srities mokslinių tyrimų, todėl triušių augintojams ir veterinarams trūksta gydymo priemonių norint spręsti išskylančias problemas ir kad reikia dėti daugiau pastangų reaguojant į nepakankamus tyrimus ir vaistus, skirtus retoms ligoms ir retoms gyvūnų rūšims;
18. atkreipia dėmesį į tai, kad mityba turi didelį poveikį gyvūnų gerovei ir sveikatai, todėl mano, kad triušiai turėtų turėti galimybę nuolat gauti subalansuotą mitybą, kurioje būtų pakankamai skaidulų;
19. taip pat pabrėžia, kad dėl galiojančių labai griežtų ES reikalavimų rizika sveikatai ribota ir pabrėžia, kad pagal teisės aktus¹ susirgę gyvūnai nedelsiant turi būti gydomi, izoliuojami gydymo laikotarpiu arba, kai būtina, užmigdomi;
20. pripažįsta, kad labai svarbu suteikti mokymo kursus ir patikimomis techninėmis ir mokslinėmis analizėmis paremtų geriausios praktikos gaires asmenims, visais aspektais dirbantiems su gyvūnais triušių auginimo ūkiuose siekiant, kad jie geriau elgtųsi ir suprastų atitinkamus gyvūnų gerovės reikalavimus taip išvengiant nereikalingų gyvūnų kančių;
21. pažymi, kad penėjimui atjunkyti triušių jaunikliai ir patelės auginami kitokiuose grupiniuose aptvaruose, paprastai, 750 cm² dydžio jaunikliams ir 800 cm² dydžio patelėms, turi daugiau erdvės judėti, socialiniams ryšiams ir žaidimams, ir kad dėl grupinių aptvarų platformų triušiai gali išvengti agresijos pabėgdami, taip pat atskirai patalpinant jauniklių atsivedusias pateles;
22. pripažįsta, kad dėl šios aptvarų sistemos ūkininkai patirs išlaidų, į kurias reikės atsižvelgti suteikiant finansinę paramą ūkininkams, kurie savanoriškai pasirinks šią triušininkystės sistemą; ragina Komisiją remti triušininkystės sektorių iš būsimų ES biudžetų; atkreipia dėmesį į tai, kad ūkininkai, taikantys gyvūnų gerovės priemones,

¹ Tarybos direktyva 1998/58/EB dėl ūkinės paskirties gyvūnų apsaugos

norėdami pagerinti triušių gerovę, gali gauti finansinę paramą pagal kaimo plėtros programas;

23. primena, kad pradėjus taikyti privalomas priemones turės būti skiriamas atitinkamas biudžetas triušių augintojams paremti; taip pat pabrėžia, kad reikės įtraukti specialią biudžeto eilutę, kad būtų skatinamas triušienos vartojimas;
24. pabrėžia, kad vykdant daugiau grupinio patelių laikymo tyrimų būtų užtikrinta jų gerovė, visų pirma, susijusi su laiku, kurį patelės turi būti laikomos atskirai ir kuriam praėjus jos turi būti grąžintos į grupę;
25. patariau vyresnius kaip 12 savaičių patinus, skirtus veisimui, bet kokioje sistemoje visada laikyti atskirai, taip išvengiant agresijos problemų;

Transportavimas ir skerdimas

26. pažymi, kad transportavimas yra triušiams stresą kelianti patirtis; pabrėžia, kad triušiai turėtų būti pamaitinti prieš juos transportuojant ilgus nuotolius ir jiems turėtų būti skirta pakankamai maisto, vandens ir erdvės juos transportuojant, taip pat atsižvelgiant į rūšinį jautrumą, transportavimas turėtų užtrukti kuo trumpiau; pabrėžia, kad yra daug įvairių streso veiksnių, darančių poveikį gyvūnų gerovei, pvz., karštis, badas, organizmo dehidratacija, skausmas ar traumos, šaltis, kinetozė ir baimė;
27. pabrėžia, kad ūkiuose auginamų triušių gerovė juos transportuojant ir skerdžiant priklauso nuo ūkininkų, vežėjų ir skerdyklų darbuotojų elgesio ir taikomų procedūrų, taip pat nuo transporto logistikos; ragina Komisiją stebėti, kaip taikomi ir įgyvendinami atitinkami ES teisės aktai, visų pirma Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1/2005 dėl gyvūnų apsaugos juos vežant;
28. pabrėžia, jog prieš skerdžiant triušius jie turėtų būti visiškai apsvaiginami, užtikrinant, kad jie nepatirtų kančių, skausmo ar streso; primena, kad skerdimas turi būti atliekamas taip, kad apsvaigintas gyvūnas negalėtų atgauti sąmonės pagal 2009 m. rugsėjo 24 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1009/2009 dėl žudomų gyvūnų apsaugos; primena, kad plėtojant kitų rūšių gyvūnams naudojamus apsvaiginimo metodų praktinius tyrimus būtų galima nustatyti triušių ypatumams pritaikytus elektrinio ir kitus apsvaiginimo metodus, pavyzdžiui, apsvaiginimą dujų mišiniu, kurie būtų ekonomiškai perspektyvūs ir humaniškesni;

Atsparumas antimikrobinėms medžiagoms

29. pripažįsta Europos ūkininkų pastangas mažinti antibiotikų naudojimą savo triušių ūkiuose; pabrėžia, kad paplitęs antibiotikų naudojimas triušių fermose, visų pirma intensyvaus pobūdžio fermose, gali sukelti didesnę atsparumą antimikrobinėms medžiagoms;
30. pažymi, kad dėl dažno antibiotikų naudojimo gali padidėti atsparumas antimikrobinėms medžiagoms, todėl būtina siekti atsakingesnio jų naudojimo; laikosi nuomonės, kad ši padėtis yra ne tik triušių fermose, bet ir kituose gyvulininkystės sektoriuose ir kad reikia dėti daug pastangų skatinant atsakingą antibiotikų naudojimą siekiant užtikrinti jų veiksmingumą ir užkirsti kelią atsparumui antimikrobinėms medžiagoms;

31. pabrėžia, kad taikant bet kokią auginimo sistemą turi būti užtikrinami ir išlaikomi aukšti higienos standartai, visų pirma plėtojant prevencines priemones ir atliekant tikslines patikras; reikėtų skatinti valstybes nares palaipsniui panaikinti įprastus baterinius narvus visoje ES ir tuo pačiu remti ekonominiu požiūriu perspektyvias patobulintas auginimo sistemas;
32. pabrėžia, kad antibiotikai turi būti naudojami tik gydymo tikslais ir juos panaudojus prieš skerdžiant turėtų praeiti tinkamas laikotarpis pagal Reglamentą (EB) Nr. 470/2009 nustatantį Bendrijos farmakologiškai aktyvių medžiagų leistinų liekanų kiekių nustatymo gyvūninės kilmės maisto produktuose tvarką, siekiant užtikrinti, kad triušių mėsa būtų saugi;
33. pabrėžia, kad sumažinti antibiotikų naudojimą ir užtikrinti teigiamą šio sumažinimo poveikį visuomenės sveikatai galima tik daugiau dėmesio skiriant triušių ūkių valdymui ir stebėsenai;

Išvados

34. ragina Komisiją atsižvelgiant į tai, kad ES ūkiuose auginama ir skerdžiama daug triušių ir kad triušių laikymo sistemos turi labai neigiamą poveikį triušių gerovei, nedelsiant parengti gaires dėl finansiškai tvarių minimalių triušių auginimo ūkiuose apsaugos standartų; pabrėžia, kad šiose gairėse turėtų būti išmatuojami daromos pažangos rodikliai, dėl kurių būtų nuolat atsiskaitoma, chronologiškai juos turėtų sudaryti bent jau:
 - bendradarbiaujant su visais auginime ir kitais susijusiais triušininkystės sektoriaus subjektais parengtos gairės, kuriose būtų išdėstyta geroji patirtis ir nustatytos gyvūnų gerovės taisyklės triušiams;
 - Komisijos rekomendacijos atsižvelgiant į galiojančias nacionalines priemones ir, prireikus, pasiūlymus dėl bendro ES požiūrio, visų pirma kalbant apie triušių sveikatą, gerovę ir laikymą;
35. ragina Komisiją siūlant priemones veislinių patelių ir triušių veisiamų mėsos gamybai laikymo reikalavimams vadovautis moksliniais įrodymais ir rezultatais, taip pat nustatant laikymo reikalavimus tinkamai atsižvelgti į gyvūnų biologinius poreikius ir jų rūšims būdingą elgesį;
36. mano, kad, siekiant įgyvendinti visas EFSA ir OIE mokslines rekomendacijas dėl triušių gerovės, reikėtų taikyti Direktyvos 98/58/EB 3 ir 4 straipsnių reikalavimus imtis „visų atitinkamų priemonių“, kad būtų užtikrinta gyvūnų gerovė, ir apibrėžti standartus „pagal nusistovėjusią patirtį ir mokslo žinias“;
37. atkreipia dėmesį į tai, kad turi būti palaikoma įvairių susijusių kriterijų, į kuriuos būtina atsižvelgti, pusiausvyra, pvz., gyvūnų gerovės ir sveikatos, ūkininkų finansinės padėties ir darbo sąlygų, gamybos tvarumo, poveikio aplinkai ir vartotojų apsaugos; taip pat pažymi, kad reikia atsižvelgti į tai, jog vartotojams reikia įperkamos kokybiškos triušienos;
38. pabrėžia, kad BŽŪP tikslas teikti žemės ūkio ir maisto produktus vartotojams visoje ES

tuo pačiu užtikrinant jų poreikius ir pageidavimą gauti sveikus ir aukštos kokybės žemės ūkio ir maisto produktus įperkamomis kainomis;

39. ragina valstybes nares ir sektorių parengti aiškias produktų ženklinimo sistemas ir jomis naudotis kaip tai išdėstyta Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams V skyriuje siekiant užtikrinti didesnę rinkos skaidrumą, remti kokybės standartus ir saugoti vartotojų sveikatą, taip sudarant galimybę vartotojams rinktis pirkinius remiantis informacija ir skaidriai, tuo pačiu pabrėžiant produktų kilmę ir saugant juos nuo nesąžiningos konkurencijos;
40. pabrėžia, kad visos galiojančios taisyklės turi būti suderintos ES lygmeniu; pabrėžia, kad itin svarbu vykstant šiam procesui keistis informacija siekiant parengti gerosios praktikos gaires ir remti nacionalines gaires;
41. ragina visas valstybes nares laikytis Austrijos, Belgijos, Vokietijos ir Jungtinės Karalystės nustatytų triušių gerovės nuostatų, kad būtų užtikrintos visiems vienodos sąlygos;
42. pripažįsta, kad atsižvelgiant į poreikį pereiti prie alternatyvių gamybos sistemų reikia daugiau mokslinių tyrimų triušininkystės srityje; ragina valstybes nares ir Komisiją skirti biudžeto paramą ir vykdyti tyrimus šiose srityse:
 - ūkinių triušių sveikata,
 - ūkinių triušių gerovė,
 - ūkinių triušių laikymas,
 - ūkinių triušių veisimas, įskaitant ramesnio temperamento triušių veislių veisimą,
 - ūkinių triušių auginimas,
 - ūkinių triušių elgesys,
 - ūkinių triušių mityba,
 - ūkinių triušių rūšims būdingos ligos, sergamumas ir mirtingumas,
 - ūkiniams triušiams tinkami vaistai, vakcinos ir jų gydymas atsižvelgiant į vis didėjančias atsparumo antimikrobinėms medžiagoms problemas,
 - ūkiniams triušiams tinkami humaniški apsvaiginimo būdai;
43. ragina Komisiją ir valstybes nares pateikti ES triušienos mėsos gamybos ir prekybos ja statistinius duomenis ir įtraukti triušienos rinkos stebėjimą į Europos mėsos rinkos stebėjimo centro veiklą;

o

o o

44. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

AIŠKINAMOJI DALIS

Aplinkybės

Triušiai yra antri pagal auginamų gyvūnų skaičių Europos Sąjungoje, kasmet paskerdžiama daugiau kaip 340 mln. triušių. Tačiau ES ūkiuose auginami triušiai sudaro tik apie 1,1 proc. ES mėsos gamybos. Šiuo metu galioja minimalūs ES kiaulių, veršelių, dedeklių vištų ir viščiukų apsaugos standartai, taip pat bendroji Tarybos direktyva dėl ūkinės paskirties gyvūnų apsaugos, tačiau nėra konkretaus ES teisės akto, kuriuo būtų nustatomi minimalūs ūkinių triušių apsaugos standartai.

Šiuo metu veisimo ir penėjimo mėsai ūkiuose triušiai laikomi žiauriomis sąlygomis, nors galioja Europos teisinės apsaugos nuostatos, pvz., Tarybos direktyva dėl ūkinės paskirties gyvūnų apsaugos (1998/58/EB) ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 13 straipsnis, kuriame teigiama, kad „Sąjunga ir valstybės narės turi visokeriopai atsižvelgti į gyvūnų, kaip juslių gyvių, gerovės reikalavimus“.

Dauguma valstybių narių neturi konkrečių teisės aktų triušių laikymui, veisimui ir penėjimui mėsai reglamentuoti. Tačiau esama kai kurių išimčių: Austrija (2012 m., draudimas naudoti baterinius narvus), Belgija (2014 m., laipsniškas narvų atsisakymas ir parkų sistemų įvedimas 2025 m.), Vokietija (2014 m., būtent ūkiniams triušiams skirtas gyvūnų gerovės teisės aktų patobulinimas) ir Jungtinė Karalystė (2007 m., ūkinių gyvūnų gerovės reglamentavimo taisyklės, kuriose išdėstyti konkretūs rūšiai skirti ūkinių triušių auginimo reikalavimai).

Be to, pagal 2016 m. kovo mėn. paskelbtą specialią „Eurobarometro“ apklausą „Europiečių požiūris į gyvūnų gerovę“ vartotojai reikalauja, kad būtų užtikrinti aukštesni gyvūnų gerovės standartai. Didžioji dauguma vartotojų, atsakiusių į „Eurobarometro“ apklausą, pabrėžė, kad jie mokėtų daugiau už maistą, kuris būtų gaminamas labiau atsižvelgiant į gyvūnų gerovę. Be to, pagal naująjį pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl ekologinės gamybos triušiai turi būti laikomi grupiniuose aptvaruose, kuriuose vienam triušiui būtų bent 0,4 m² erdvės ir iš kurių jie galėtų patekti į išorinę ganymosi erdvę.

Pranešėjo pozicija

Šiuo pranešimu savo iniciatyva pranešėjas siekia pradėti plačią diskusiją apie triušių auginimo ūkius ES ir ūkinių triušių laikymo metodus, taip pat paskatinti Komisiją pateikti plataus užmojo pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto. Pasiūlymu turėtų būti siekiama panaikinti esamas spragas, dėl kurių buvo šiurkščiai pažeidžiama gyvūnų gerovė laikant, veisiant, auginant, transportuojant ir skerdžiant ūkinius triušius.

Triušių gyvūnų gerovės ir konkrečios rūšies poreikių Europos Sąjungoje labiausiai nepaisoma. Daugumoje valstybių narių nepriimti konkretūs teisės aktai, kuriais būtų nustatomi privalomi būtinieji ūkinių triušių apsaugos reikalavimai žemės ūkyje. Europos ir nacionalinių teisės aktų gyvūnų gerovės srityje taikymas, įgyvendinimas ir vykdymas nepakankamas ir paprastai mėsinių triušių veisimui bei penėjimui naudojamos patalpos neatitinka pagrindinių gyvūnų gerovės standartų. Reikia nedelsiant pagerinti ūkinių triušių padėtį ES ir pranešėjo nuomone tinkamiausias būdas būtų ES teisės aktais nustatyti minimalius ūkinių triušių apsaugos standartus.

Šiame pranešime ir darbo dokumente rengiant šį pranešimą pranešėjas pateikė keletą rekomendacijų. Trumpai tariant būtina palaipsniui panaikinti baterinius vielos narvus triušių auginimo ūkiuose ir imtis alternatyvių triušių ūkių metodų, pavyzdžiui, parkų sistemų, kuriose kiekvienam triušiui būtų pakankamai erdvės ir kuriose triušiai būtų laikomi grupėmis. Ūkininkai, kurie imtųsi šių permainų, turėtų būti remiami pagal kaimo plėtros programas ir BŽŪP. Triušių apgyvendinimo sistemos turėtų turėti platformas ar panašius pakeltus plotus ir pakankamai aplinkos gerinimo medžiagų. Be to, triušių atsižvelgiant į rūšinį jautrumą jų transportavimas turėtų užtrukti kuo trumpiau, triušiai turėtų būti pamaitinti prieš juos transportuojant ir jie turėtų turėti galimybes gauti pakankamai maisto ir vandens juos transportuojant. Transportavimo dėžės ir narvai turėtų būti tokie, kad triušiai juose galėtų būti normalia poza. Pagaliau, prieš skerdžiant triušius, jie turėtų būti iki galo apsvaiginami, užtikrinant, kad jie nepatirtų kančių, skausmo ar streso. Skerdžiama turėtų būti nerizikuojant, kad apsvaigintas gyvūnas atgaus sąmonę.

Be to, pranešėjas mano, kad ES teisės aktais būtų užtikrintas vienodas aiškinimas, sukurtos vienodos sąlygos ir patenkintas vis didėjantis vartotojų poreikis, kad ūkiuose būtų geriau užtikrinama gyvūnų gerovė. Pastaruosius keletą metų didžiausios Europos gyvūnų gerovės organizacijos ir nevyriausybinės organizacijos (NVO) vis labiau pabrėžė triušių auginimo temą ir inicijavo baterinių narvų panaikinimo kampanijas. Galima tikėtis, kad visuomenės spaudimas šiuo klausimu artimoje ateityje didės.

Pagaliau dėl konkrečiai rūšiai būdingų ligų ir ūkiniams triušiams būdingo didelio mirtingumo paplitęs antibiotikų naudojimas tapo būtinas. Taip vis labiau didėjo atsparumo antimikrobinėms medžiagoms problema. Taigi triušių ūkiai tokie, kokie jie dabar yra dar kelia visuomenės sveikatos problemą, juo labiau, kad kaip paskutinė priemonė triušių ūkiuose naudojami itin stiprūs rezerviniai antibiotikai. Pranešėjas yra įsitikinęs, kad perėjus nuo narvų sistemos prie aptvarų reikės mažiau antibiotikų, taigi sumažės visuomenės sveikatos pavojus.

Pranešėjas laikosi nuomonės, kad į šias rekomendacijas bus atsižvelgta ateityje rengiant pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl ūkinių triušių apsaugos minimalių standartų ir kad siekiant užtikrinti vienodas sąlygas, tokie patys standartai turėtų būti taikomi importuojamiems triušienos produktams, pagaliau mes galime pagerinti milijonų triušių, laikomų Europos Sąjungoje, gerovės sąlygas ir patenkinti vartotojų, raginančių užtikrinti didesnę gyvūnų gerovę žemės ūkyje, reikalavimus.

GALUTINIO BALSAVIMO ATSAKINGAME KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	25.1.2017
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 29 -: 7 0: 9
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Richard Ashworth, Daniel Buda, Matt Carthy, Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Jean-Paul Denanot, Albert Deß, Diane Dodds, Jørn Dohrmann, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Luke Ming Flanagan, Martin Häusling, Anja Hazekamp, Esther Herranz García, Jan Huitema, Peter Jahr, Ivan Jakovčić, Jarosław Kalinowski, Elisabeth Köstinger, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Giulia Moi, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Laurențiu Rebega, Jens Rohde, Bronis Ropė, Czesław Adam Siekierski, Tibor Szanyi, Marc Tarabella, Marco Zullo
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Franc Bogovič, Angélique Delahaye, Stefan Eck, Jonás Fernández, Julie Girling, Karin Kadenbach, Norbert Lins, Florent Marcellesi, John Procter, Vladimir Urutchev, Miguel Viegas
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (200 straipsnio 2 dalis)	Pilar Ayuso, Stanislav Polčák, Damiano Zoffoli